

Fakulta dopravní ČVUT Praha
ústav řídicí techniky a telematiky
e-mail : buress@fd.cvut.cz

CEN TC 278 WG1
Electronic fee collection
(Elektronické vybírání poplatků)

Souhrnná zpráva o činnosti za rok 2012

Ing. Petr Bureš, Ph.D.

Praha, Listopad 2012

1 Název pracovní skupiny

Úplný název pracovní skupiny WG1 je *Road Traffic and Transport Telematics – Electronic fee collection*. V českém překladu Dopavní telematika – Elektronické vybírání poplatků.

2 Činnost skupiny v roce 2012

Práce komise CEN/TC 278 se již delší dobu koncentruje především na oblast elektronického výběru mýtného, o čemž svědčí téměř polovina závěrů komise. Je to dáno velkou angažovaností Evropské Komise, která finančně podporuje jednotlivé expertní týmy pro tvorbu norem (tzv. PT), jejichž počet je v současné době 11 (aktuálně EK prodloužila granty, takže týmy budou pracovat dál). Tyto týmy produkují velké množství norem (před zahájením jejich činnosti bylo evidováno 7 norem (2007), nyní je jich 30 a plánují se další (cca 10ks)). Normy jsou zpracovávány na základě **mandátu EK M/338 podle požadavků směrnice 2004/52/ES** a nedávno přijatého **Rozhodnutí 2009/750/ES**, a jejich cílem je vytvořit technické nástroje pro podporu panevropské služby elektronického mýtného (EETS).

Velká podpora na evropské úrovni dodává důležitost vznikajícím normám na elektronické mýtné s cílem vytvořit pevný rámec pro zkoušení a certifikaci tzv. prvků interoperability. **I z tohoto důvodu jsou do soustavy ČSN přejímány tyto normy překladem.** Dalším důvodem je zejména snadnější šíření povědomí o jejich existenci českou odbornou veřejností s jednoznačným cílem dobře připravit domácí průmysl na otevření trhu s ITS, které nastane zavedením služby EETS a bude velkou příležitostí pro velké společnosti k obsazení trhu.

V roce 2012 byla uskutečněna zasedání skupiny CEN TC 278/WG1 plus řada speciálních schůzek spojených s prací pracovních skupin PT. Výstupy jednotlivých PT jdou do schvalovacího procesu skupin CEN a ISO, čímž se výrazně urychluje proces tvorby podkladů pro evropskou standardizaci.

3 Činnost gestora a jeho zástupců

Zástupci gestora (Petr Bureš, Jaroslav Altman) se v tomto roce nezúčastnili zasedání skupiny a to hlavně z důvodu charakteru jejich spolupráce na národní úrovni s gestorem skupiny prof. Zelinkou, který na některá vybraná jednání týkající se specificky norem hybridního mýtného jezdí. Gestor a jeho zástupci se účastní pravidelných jednání TNK136.

Do národního aplikačního týmu byl přizván nový člen Jakub Rajnoch, který se mýtem zabýval v Nizozemí ve firmě RappTras.

V tomto roce se členové NAT (gestor a jeho zástupci) v tomto roce vyjadřovali ke **12 položkám skupiny WG1**. Mimo standardní hlasování byl ve skupině řešen problém s případným přesahem norem z oblasti těžké nákladní dopravy do EFC – tento problém byl popsán tvůrcem norem (p. Williams), u kterých byl indikován přesah, jako nekonfliktní.

číslo normy	název normy AJ/ČJ
EN 15876-1/A1	Dopravní telematika – Elektronický výběr poplatků (EFC) – Posouzení shody zařízení s EN 15509 – Část 1: Struktura zkušební sestavy a cíle zkoušek
ISO 25110	Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice rozhraní pro palubní účet používající kartu s integrovaným obvodem
ISO PWI/TS 16785	Elektronické vybírání poplatků – Definice rozhraní mezi DSRC-OBE a externími zařízeními ve vozidle
N2622 resolution05-2012	Elektronické vybírání poplatků – Bezpečnostní rámec
CEN/TC 278/N2635	Elektronické vybírání poplatků – Funkční charakteristiky výběru poplatků – Část 2: Rámec pro zkoušení
ISO 17444-2	Elektronické vybírání poplatků – Funkční charakteristiky výběru poplatků – Část 2: Rámec pro zkoušení
N2670	Elektronický výběr poplatků (EFC) – Monitorování zabezpečení pro autonomní systémy mýtného – Kontrola shody
FprCEN TS 16439	Elektronické vybírání poplatků – Bezpečnostní rámec
ISO/DTS 17444-1	Elektronické vybírání poplatků – Funkční charakteristiky výběru poplatků – Část 1: Metriky
ISO 17444-2	Elektronické vybírání poplatků – Funkční charakteristiky výběru poplatků – Část 2: Rámec pro zkoušení
EN 15509	Elektronické vybírání poplatků – Interoperabilní aplikační profil DSRC
ISO/NP TS 25110	Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice rozhraní pro palubní účet používající kartu s integrovaným obvodem
prCEN TS 00278282	Elektronický výběr poplatků (EFC) – Monitorování zabezpečení pro autonomní systémy mýtného – Kontrola shody

číslo normy	název normy AJ/ČJ
Proposed Decision 058- --2012	N2795 EFC – Výměna informací mezi poskytovateli služeb a výběřčími mýtného

4 Stav položek

Viz zpráva gestora WG1 z plenárního zasedání TC204 v Moskvě v Rusku.

5 Předpoklad prací v plánu normalizace

V roce 2013 budou práce pokračovat dle plánu. Vzhledem k ohromnému množství nových norem je časový problém s jejich připomínkováním a se skutečnou prací na jejich vývoji, proto se jádro NAT soustředí hlavně na práci na položkách spojených s **posuzováním shody**. Lze očekávat vznik nových pracovních skupin, které se budou zabývat (v případě schválení) novými normami.

6 Zhodnocení činnosti skupiny WG1

Činnost skupiny CEN278/WG1 v roce 2012 byla velmi aktivní a to zásluhou vnějších tlaků ze strany Evropské komise.

Těžištěm práce národního gestora (prof. Tomáše Zelinky) byla práce ve skupině SG5, která zpracovává normy pro elektronické vybírání mýtného na bázi technologie GNSS/CN.

V Praze dne 21. 11. 2012

7 Příloha A Zhodnocení stavu položek gestorem

Zpráva o stavu standardizace v rámci WG1 za uzavřené první 3 kvartály. (klíčové informace ponechány pro jednoznačnost v angličtině)

7.1 *Standardy architektonicky a technologicky nezávislé:*

7.1.1 ISO 17444-1 Charging performance - Metrics

Termíny: CEN WI273 přijata 2/2011, TC278 přijata 08/2011

Cíl: Charging performance metrics for discrete and continuous charging schemes to support procurement and service level agreements

Obsahuje:

- Charge reports,
- Toll declarations,
- Billing details,
- Invoicing accuracy on the level of user accounts

Realizace s podporou PT134**7.1.2 ISO 17444-2 Charging performance – Examination framework**

Termíny: CEN WI 328 přijata 3/2012, TC278 6/2012

Cíl: Charging performance evaluation and monitoring for discrete and continuous charging schemes to support procurement and service level agreements.

Obsahuje:

- Definition of the methods (data collection, processing...) to support the evaluation and monitoring of the Charging performance metrics defined in part 1
- Specific numeric performance bounds, or average or worst-case error bounds in percentage or monetary units
- Evaluation of the expected performance of a system based on modelling and measured data from trial at another place

Realizace s podporou PT134**7.1.3 Guidelines for EFC-applications based on in-vehicle ITS Stations**

Termíny: WI přijata 8/2011, TC Review 10/2012

Cíl: Assessment of the technical and operational feasibility of using a generic ITS Station @ ETSI EN 302 665 "ITS – Com arch" for EFC applications

Obsahuje:

- Comparison of the ITS and EFC architectures
- Core requirements for operation of an EFC app on an ITS Station
- Potential synergies between EFC and ITS applications
- Requirements for the ITS Station to support EFC apps
- Recs on standards needed to support deployment of or actions to reduce barriers for deployment of EFC applications on an ITS Station

Realizace s podporou PT136**7.1.4 How to apply EFC standards to multi-modal transportservices using common payment media**

Termíny: podáno do procesu, očekávaná revize 2/2013

Cíl: Assess the need to extend the EFC standards suite (e.g. ISO 17573 and EN ISO 12855) to provide a suitable support for onboard account EFC systems. Assess the need for a standardised interface between EFC and other transport services, e.g. public transport

7.2 ETC na bázi DSRC

7.2.1 ISO/WD-TS 16875 Interface definition between DSRC – OBE and external in-vehicle devices

Termíny: ISO přijato 03/2012, TC review 2/2013

Cíl: Define the interface between DSRC based OBE and external unit to cope with diversified tolling schemes

7.2.2 EN 15509 Interoperability application profile for DSRC

Termíny: předloženo 7/2012,

Cíl: Interoperability, equipment compatibility, best industry practice - Support the European EFC Directive (2004/52/EC)

Obsahuje:

- DSRC requirements
- EFC functions and data, security and ICS proforma

7.3 Autonomní EFC

7.3.1 CEN 278282 “Secure monitoring for autonomous toll systems – Compliance checking”

Termíny: CEN WI přijato 08/2011-08, TC Review 2012-10

Cíl: Support for the Toll Charger to check the trustworthiness of the toll declarations from the Toll Service Provider whilst respecting the privacy of the user.

Obsahuje:

- Secure monitoring concept and stake holder reqs
- Transactions and data
- Using whenever possible existing standards (CEN/ISO TS 12813, EN CEN/ISO 12855, CEN/ISO TS 17575-1...)

Realizace s podporou PT135

7.3.2 CEN278338 Secure monitoring for autonomous toll systems – Trusted recorder

Termíny: CEN WI přijato 5/2012, TC Review 022013.

Cíl: Support for the Toll Charger to check the trustworthiness of the toll declarations from the Toll Service Provider whilst respecting the privacy of the user

Obsahuje:

- Secure monitoring concept and stake holder reqs
- Transactions and data
- Using whenever possible existing standards (CEN/ISO TS 12813, EN CEN/ISO 12855, CEN/ISO TS 17575-1...)